

Esbjerg kommune
Torvegade 74
6700 Esbjerg

Arbejdstilsynet
Tilsynscenter Syd
Landskronagade 33
2100 København Ø

T 70 12 12 88
at@at.dk
www.at.dk

CVR 21481815

29. marts 2022

Afgørelse

Vi sender her den afgørelse, som vi oplyste om på vores tilsynsbesøg den 22. marts 2022 hos Esbjerg kommune på arbejdsstedet Vester Gjesingvej 28, 6715 Esbjerg N. Vi talte med pædagogisk leder Maria Winther, pædagogisk leder Bente Marie Lauridsen, arbejdsmiljørepræsentant Gustav Ortiz Nissen og arbejdsmiljørepræsentant Charlotte Juul Madsen.

Sag
20220026015/5
Ansvarlig:
Jeppe Kabell

CVR 29189803
P 1003330948

Side 1/5

Strakspåbud

Virksomheden påbydes at sikre, at alenearbejde med elever i S-klasserne uden auditiv eller visuel kontakt til andre ansatte tilrettelægges således, at risikoen for vold imødegås. Kan faren ikke imødegås, må de ansatte ikke arbejde alene.

I skal efterkomme påbuddet **straks**.

I skal orientere alle arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanter, der er berørt af påbuddet.

I skal **senest den 5. april 2022** give os besked om, hvordan I har efterkommet påbuddet. Inden I giver os besked, skal I orientere arbejdsmiljøorganisationen om, hvordan påbuddet er efterkommet. I skal bruge [formularen](#) på vores selvbetjeningsløsning Arbejdsmiljø i din virksomhed.

Begrundelse for påbuddet

Begrundelsen for påbuddet tager udgangspunkt i en vurdering af, om og hvordan risikoen for vold, der er relateret til arbejdet, er til stede, og hvordan virksomheden har forsøgt at forebygge problemerne. Med vold menes såvel fysisk som psykisk vold, herunder trusler og krænkende adfærd.

Arbejdstilsynet vurderer, at ansattes arbejdsopgaver med elever i S-klasserne ikke er planlagt, tilrettelagt og udført, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der er risiko for, at de konstaterede problemer med utilstrækkelig forebyggelse af risikoen for vold, der er relateret til arbejdet, kan have indvirkning på de ansattes fysiske eller psykiske sundhed på kort eller lang sigt.

Vi har ved vurderingen lagt vægt på, at der i arbejdet med elever i helhedstilbuddet er risiko for fysisk vold ved alenearbejde.

Side 2/5

Det bygger vi på følgende:

- Nogle ansatte udsættes næsten dagligt for fysisk vold. Den fysiske vold varierer i karakter, der forekommer fx slag med knytnæve mod ansattes hoveder, ryg og skuldre, kast med stole mod ansatte, kvælertag samt elever der hænger på ryggen af ansatte. Kast med genstande, fx viskelæder, linealer. Skub med skulderen når man går forbi eleven på gangen.
- Nogle ansatte udsættes mange gange dagligt for psykisk vold, herunder dødstrusler, trusler om vold, intimiderende kropssprog og intimiderende tale.
- Ansatte kan som en pædagogisk strategi til at skabe ro omkring eleverne være alene med elever, som har en historik med fysisk og psykisk vold mod ansatte. Alenearbejdet foregår ofte uden auditiv eller visuel kontakt til andre ansatte.

Vi har desuden lagt vægt på, at den sikkerheds- og sundhedsmæssige risiko for fysisk og psykisk vold ved alenearbejde ikke er forebygget tilstrækkeligt.

Det bygger vi på følgende:

- De ansatte registrerer kun nogle af episoderne med fysisk og psykisk vold, og der er ikke klarhed om definitionerne på fysisk og psykisk vold. Uden en præcis registrering af alle episoder med fysisk og psykisk vold, kan virksomheden ikke foretage en gyldig analyse af omfanget og risikoen for fysisk og psykisk vold, og dermed ikke sætte ind med effektive forebyggende tiltag eller træffe nødvendige beslutninger.
- Virksomheden har ikke kortlagt de enkelte elevers voldsrisiko, og der arbejdes ikke med en systematisk og løbende risikovurdering.
- Ansatte er ikke instrueret i retningslinjer og forholdsregler ved alenearbejde med elever, og der er ikke taget stilling til, om der er elever, hvor alenearbejde ikke må forekomme, eller hvilke betingelser i fx en risikovurdering der skal være opfyldt for, at alenearbejdet må eller ikke må finde sted.

Arbejdstilsynet vurderer derfor samlet, at ansatte ved alenearbejde med elever i S-klasserne udsættes for en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko.

Utilstrækkelig forebyggelse af risiko for arbejdsrelateret vold øger de ansattes risiko for at blive udsat for arbejdsrelateret vold. Udsættelse for vold kan forøge de ansattes risiko for at udvikle belastningsrelaterede sygdomme som angst, depression og i nogle tilfælde posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD). De ansatte risikerer også at få fysiske helbredsskader.

Virksomheden får et strakspåbud, da det er afgivet straks på tilsynsbesøget. Det bemærkes, at Arbejdstilsynet den 29. marts 2022 har modtaget virksomhedens tilbagemelding på efterkommelse af påbuddet via e-post. Arbejdstilsynet betragter påbuddet som efterkommet, og I skal derfor ikke foretage jer yderligere.

Sagens oplysninger

Vitaskolen Bohr

Ledelsen oplyser, at Vitaskolen Bohr er en folkeskole med elever fra 0-9. klasse med ca. 1000 elever.

Side 3/5

S-klasserne

Ledelsen oplyser, at S-klasserne er Vitaskolen Bohr's specialtilbud. Der er 30 elever i specialtilbuddet og 15 ansatte.

Grundlag for påbuddet

Besøg:

- Besøg på virksomheden den 22. marts 2022. Arbejdstilsynet var på besøget som opfølgning på et aftaleforløb vedrørende en anden problemstilling i S-klasserne.

Samtaler:

- Samtaler med skolens ledelse og arbejdsmiljørepræsentanter.
- Samtale med 2 ansatte fra S-klasserne.

Skriftlige materialer:

- Registreringer af grænseoverskridende adfærd mod ansatte i S-klasserne i skoleåret 2021/2022.
- Eksempel på mestringskemaer.

Forekomst af risikoen for vold i arbejdet

Ansatte oplyser, at mange elever i S-klasserne ikke har en fysisk eller psykisk voldelig adfærd. Ansatte oplyser, at der fra en gruppe elever ofte flere gange dagligt forekommer fysisk vold mod ansatte, kast med genstande, skub og slag. De ansatte oplyser endvidere, at der mange gange dagligt forekommer psykisk vold mod ansatte, i form af fx dødstrusler, trusler om vold samt nedværdigende og krænkende tale.

I følge virksomhedens registreringer forekommer der episoder, hvor elever slår ansatte med knyttet hånd i hovedet, i ryggen og på skulderen, og der er yderligere episoder, hvor eleverne forsøger at slå de ansatte. Der beskrives en episode med en elev der tager kvælertag på en ansat. Der er episoder, hvor elever kaster eller forsøger at kaste med stole efter ansatte og vælter borde, slår hårdt mod genstande. Der er desuden episoder, hvor elever slås med hinanden, og hvor ansatte sætter sig i mellem. Der er desuden episoder, hvor elever, der bliver udadreagerende, fastholdes midlertidig af ansatte. Der beskrives flere hændelser hvor elever hænger på ryggen af ansatte. Derudover beskrives episoder med trusler om fysisk vold og dødstrusler, intimiderende kropssprog, hvor elever går helt tæt på ansatte, samt intimiderende sprogbrug, uden brug af direkte trusler om vold, men hvor det kan tolkes sådan.

Ansatte oplyser, at man som en pædagogisk strategi indimellem arbejder alene med elever, der har en voldsom adfærd, fx ved at man går udenfor med eleven, eller at man sætter sig i et rum med eleven. Ansatte oplyser, at man ofte ikke har auditiv eller visuel kontakt til andre ansatte, når man går alene med de pågældende elever.

Virksomhedens forebyggelse

Ansatte og ledelse oplyser, at ledelsen opfordrer de ansatte til registrere hændelser med fysisk og psykisk vold. Ansatte oplyser, at det kun er et fåtal af

episoderne med fysisk og psykisk vold, der registreres. Ansatte oplyser, at de ikke oplever at registreringerne anvendes til at arbejde med af forebygge risikoen for fysisk og psykisk vold mod ansatte i hverdagen.

Ansatte og ledelse oplyser, at man ikke arbejder med værktøjer til løbende vurdering af risikoen for vold, men at man på nogle elever er påbegyndt implementeringen af det pædagogiske værktøj "Mestringsskemaet". Skemaet er rettet mod elevens trivsel. Ledelse og ansatte oplyser, at værktøjet ikke konkret tager stilling til risikoen for vold. Skemaet anvender et farvekodningsystem grøn - gul - rød, hvor hensigten er, at hjælpe eleverne til at være i trivsel, dvs. i grøn. Ansatte oplyser, at nogle elever altid er i gul/rød.

Ansatte og ledelse oplyser, at de ansatte ikke er blevet givet instruktioner omkring forholdsregler for at undgå udsættelse for psykisk og fysisk vold, herunder at der ikke er givet instruktioner i forhold forholdsregler og retningslinjer vedrørende alenearbejde med elever, hvor der er en risiko for vold. Der er ikke foretaget en overordnet gennemgang af elever og fx taget stilling til, om der ved nogle elever ikke må ske alenearbejde, eller om hvordan den ansatte skal vurdere, om alenearbejde er forsvarligt.

Ansatte og ledelse oplyser, at der i medarbejdergruppen ikke er en ensartet definition på, hvornår en handling fra eleverne skal opfattes som fysisk eller psykisk vold, ej heller en ensartet definition på hvornår hændelser skal registreres.

Anvendte regler

- § 38 stk. 1 og § 77, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 2062 af 16. november 2021 af lov om arbejdsmiljø.
- § 29, i bekendtgørelse nr. 1406 af 26. september 2020 om psykisk arbejdsmiljø.

Vejledning til at efterkomme påbuddet

For at efterkomme påbuddet kan I fx:

- Implementere voldsrisikovurderinger og -profiler på elever, og i forbindelse med dette fastlægge retningslinjer for alenearbejde. Hvis en elevs adfærd ikke effektivt kan forudsiges med en risikovurdering, kan I sikre, at alenearbejde aldrig forekommer med denne elev.
- Planlægge, tilrettelægge og udføre arbejdet, således at ansatte ved risiko for vold i arbejdet er inden for auditiv eller visuel kontakt til andre ansatte, og har mulighed for at få hurtig og effektiv hjælp.
- Sikre jer klarhed omkring jeres registrering af episoder med fysisk og psykisk vold, således at ansatte ensartet registrerer hændelser. Kun på den måde kan virksomheden have et reelt overblik over den samlede forekomst af fysisk og psykisk vold i arbejdet.
- Sikre jer en løbende analyse af jeres registreringer med fysisk og psykisk vold, og sikre jer, at data løbende indgår i opdateringer af risikoprofiler/risikovurderinger.

Arbejdstilsynet kan henvise til:

- At-vejledning D.43-4 om Vold
<https://at.dk/regler/at-vejledninger/vold-d-4-3/>
- Hæftet "Risikovurdering - et bidrag til voldsforebyggelse"
<https://voldsomudtryksform.dk/publications/risikovurdering-et-bidragtil-voldsforebyggelse/>

I kan klage over påbuddet

I kan klage over påbuddet til Arbejdsmiljøklagenævnet. Hvis I ønsker at klage, skal I sende klagen til Arbejdstilsynet. Vi skal modtage klagen inden fire uger efter, at I har modtaget påbuddet. Klage over et strakspåbud har ikke opsættende virkning. Det betyder, at I skal rette jer efter påbuddet, selvom I klager. Hvis vi fastholder påbuddet, sender vi klagen videre til Arbejdsmiljøklagenævnet, som så behandler jeres klage.

Eventuelle konsekvenser af påbuddet

Arbejdstilsynet vil nu vurdere, om der er grundlag for at melde virksomheden til politiet eller give den en bøde. Det er fast praksis, når virksomheden har fået et strakspåbud af denne art.

Følg jeres sag digitalt

Få overblik over denne sag og eventuelle andre sager med Arbejdstilsynet på [Arbejdsmiljø i din virksomhed](#). Her kan I bl.a. se kommende frister, og om Arbejdstilsynet vurderer, at I har efterkommet påbuddet.

Ring, hvis I har spørgsmål

I er velkomne til at ringe til Arbejdstilsynet på 70 12 12 88, hvis I har spørgsmål til påbuddet.

Venlig hilsen

Jeppé Kabell
Tilsynsførende